

Sommerhusområder på Fanø

- en vejledning om arkitektur og landskab

Redaktion

Vejledningen er udarbejdet i 2008 af:

- Fanø Vesterhavsbads Grundejerforening
- Grøndal Grundejerforening
- Rindby Strand Grundejerforening
- Fanø Kommune, Teknisk Kontor

Med økonomisk støtte fra:

- Fanø Sparekasse
- Claus Sørensens Fond
- Lida og Oskar Niensens Fond
- Fanø Kommune
- De tre grundejerforeninger

Trykkeri: ROSENDAHLS BOGTRYKKERI

Konsulent:
Byplaner.dk, arkitekt maa Stig Hammer Eriksen

Foto med sommerhuse nederst på forsiden: Fanø Turistbureau
Fotos på side 17: Fanø Sparekasse
Fotos i øvrigt: Byplaner.dk
Digtet er af Henriette Nielsen, 1848.

*Fanø, o Fanø, o hvor du er skøn,
Hvid er din strandbred, din bølge så grøn.
Hvor er de klitter, og hvor er de skær
Hvor er det flyvesand hvid`re end her.*

Indhold

Indledning	side 4
Oversigtskort	side 5
Kvaliteter og anbefalinger	side 6
Arkitektur, eksempler og anbefalinger	side 8
Landskabet, terrænreguleringer, voldanlæg, spildevandsmiler, planteliste, badestier og anbefalinger	side 10
Stakitter, hegn, belægnings, småskure, carporte, garager, placering af paraboler, antenner, legeredskaber, skiltning, belysning og anbefalinger	side 12
Materialer, farvevalg og anbefalinger	side 14
Love og lokalplaner	side 16
Finansiering	side 17

Indledning

Fanøs natur har altid fascineret, hvad enten man er fastboende, sommerhusejere eller turister. Den høje himmel, stranden, klitterne og det øvrige landskab er og bliver unikt.

Grundejerforeningerne ved Fanø strand ønsker, i samarbejde med Fanø kommune, at medvirke til at sommerhusområderne, også i fremtiden, fremstår smukke og tiltalende. Vi har en fælles interesse i at sommerhusbyggeriet nænsomt tilpasses naturen.

Når vi bygger nyt eller ombygger, anlægger veje eller stier, gør vi indgreb i naturen. Vi stiller større og større krav til vore sommerhuse og til omgivelserne, der skal opfylde tidens

behov. Det er derfor vigtigt, at vi til stadighed er bevidste om at værne om landskabet, at vi vælger de rigtige farver og smukke materialer.

Derfor er denne vejledning udarbejdet. Den skal være med til at give inspiration, når der bygges eller laves ændringer i naturen, og den skal søge at forhindre, at der laves uoprettelige fejltagelser.

Vejledningen er samtidig en opfordring til kontakt til Fanø Kommune, Teknisk Kontor, såfremt man har overvejelser om byggeri, ombygning, ændringer af farver eller ændring af terrænforhold.

Vejledningen skal udgøre et bilagsmateriale i forbindelse med evt. kommende lokalplaner for sommerhusområderne på Fanø.

Det er vores håb, at alle sommerhusejere vil bakke op om denne vejledning, så vi også i fremtiden kan bevare og udvikle områdets kvaliteter.

Vejledningen har til formål:

At påpege kvaliteterne og skabe viden og forståelse for sammenhænge imellem natur og byggeri.

At være inspirationskilde i forbindelse med byggeri, ombygninger, vedligeholdelse og terrænændringer.

At være et redskab ved byggesagsbehandling og i sager om terrænregulering.

At kunne anvendes som inspiration i forbindelse med udarbejdelse af nye lokalplaner.

At opfordre til dialog med kommunens tekniske kontor før igangsættelse af byggeprojekter.

© Kort & Matrikelstyrelsen

Fanø - lidt historie

Fanø er et gammelt skippersamfund med en lang historisk tilknytning til verdenshavene. Fra midten af 1700-tallet sejlede fannikerne på langfart, og sejlskibene blev bygget på Fanø. I Nordby og i Sønderho byggede man på den tid huse i røde teglsten tækket med strå. Husene lå tæt sammen, beskyttet mod vestenvinden. I alt udgjorde Fanø et meget malerisk miljø, som blev en magnet i forhold til turismen, der i den sidste halvdel af 1800-tallet voksede stærkt.

Sommerhusområderne og grundejerforeningerne.

De første sommerhuse blev opført tæt ved

Vesterhavsbadet omkring år 1900. Kort efter århundredeskiftet kom der flere sommerhuse til, og der blev opført store badehoteller. Igennem de næste årtier – helt frem til 1950-erne blev der opført sommerhuse omkring Vesterhavsbadet, primært for "borgerskabet".

Efter 1950-erne blev den øgede ferie og den stigende velstand grundlag for, at befolkningen ønskede at erhverve sommerhus, og der blev opført mange sommerhuse på Fanø. Eksempelvis blev størstedelen af Rindbyområdets sommerhuse opført i denne periode.

Sommerhusområderne kan groft opdeles i fire områder:

- A. Området ved Vesterhavsbadet der dækkes af Fanø Vesterhavsbads Grundejerforening.
- B. Området mellem Vesterhavsbadet og Nordby der omfattes af Grøndal Grundejerforening.
- C. Området omkring Rindby Strand der interesssemæssigt varetages af Rindby Strand Grundejerforening.
- D. Sommerhusområdet vest for Sønderho er ikke omfattet af nogen grundejerforening.

I alt er der i dag ca. 2700 sommerhuse på Fanø, og der bygges fortsat nye.

Kvaliteter

Landskabet

Landskabet på Fanø er præget af de brede sandstrande, klitområder med vidtstrakte kuperede klitheder og marskområder. Der er stor oplevelsesværdi i vekselvirkningen mellem de åbne områder, de lukkede plantager samt by- og sommerhusområderne.

Sommerhusene ved Vesterhavsbadet ligger primært i smukke klitområder, hvor mange af husene er bygget på de højeste punkter for at have udsigten til havet og stranden. Disse høje strandklitter med sommerhuse på toppen strækker sig fra Vesterhavsbadet helt ned forbi Rindby. Bag strandklitterne her ligger nyere sommerhusområder. Landskabet i disse områder præges af lavere klitter eller kuperede klitheder, ofte med mindre søer eller vandhuller. Også her har man forsøgt at skabe sig udsigt over de nærmeste naturområder ved at placere husene på de højeste arealer.

Grøndalsområdet mellem Vesterhavsbadet og Nordby er et område med lave klitter - i dag et gammelt plantageområde, hvor husene er placeret mellem træerne. Enkelte ældre bebyggelser, f.eks. "Jæger Husene" ligger dog i mere åbne områder, hvorfra der er udsigt mod nord og langt ude indsejlingen til Esbjerg

Sommerhusområderne omkring Sønderho ligger primært i områderne bag de høje strandklitter.

Veje og stier

De fleste veje i sommerhusområderne er smalle hjulspor, som i enkelte tilfælde har fået asfalt

Sommerhuse der ligger i læ mellem store klitter.

Gammelt fritliggende sommerhus på klittop.

lagt i sporet, men for det meste er der anvendt stabilgrus, hvilket passer til omgivelserne.

De større fordelingsveje som Nybyvej, Kirkevejen og Slunden har asfaltbelægning og bortset fra Strandvejen, er vejene uden fortove.

Overalt, både på fællesarealerne og på de private områder, er der naturstier eller badestier, der supplerer vejnettet og giver adgang til stranden. I de fleste tilfælde er stierne ganske smalle, men flere steder er de gjort brede, og der er anvendt beton eller mursten som belægning, hvilket er fremmed for det følsomme klitlandskab. Der er ingen belysning på de interne veje og stier, bortset fra de lyskilder private har opsat.

Sommerhuse i Rindbyområdet omkring en adgangsvej med stabilgrus, hvilket passer fint med omgivelserne.

Beplantning

Oprindeligt var der ingen træer på Fanø, men de blev indført for nogle hundrede år siden, hvilket resulterede i store plantager overvejende med fyr og gran. Endvidere er der plantet birk og eg samt andre løvfældende træarter.

Flere steder er der ligeledes i nyere tid plantet Rosa Rogusa, som giver en god afskærmning, men det er en alt for krasbørstig plante i klitlandskabet, som skal undgås, idet den breder sig og dræber den naturlige flora.

Anbefalinger

Klitlandskaberne bør i fremtiden fortsat fremstå som storslået natur, hvilket man skal have for øje ved placering af fremtidig byggeri, veje, parkeringsarealer, skilte, affaldscontainere m.m.

De åbne klitområder bør ikke sløres af unødigt beplantning. Derfor bør løvfældende plantearter anvendes, hvor beplantning er nødvendig for at skabe læ eller dække. På side 11 er angivet en positiv planteliste med arter, der kan anbefales ved nyplantning.

De små lokale veje bør fastholdes i deres enkle karakter og i deres naturligt snoede forløb. Der skal bruges overfladebelægninger, som er typiske for øen, såsom stabilgrus og ikke granitskærver. Pullerter bør ikke anvendes, men vejens karakter, proportioner og materialevalg skal sikre, at der ikke køres for hurtigt. Vejene skal så naturligt som muligt indpasses i den omkringliggende natur.

Stier for gående bør udformes i sand, der eventuelt beskyttes med halm. Der, hvor man ikke færdes barfodet, kan man bruge træflis til at sikre stierne. Stierne bør ikke belyses.

På de interne veje bør der kun i særlige tilfælde anvendes vej- og stibelysning.

Lampestandere kan virke meget fremmede i klitområderne, og de bør normalt ikke anvendes. Belysning af vej- og stiarealer bør, såfremt det skal etableres, udføres efter en samlet plan. Lamperne må ikke dominere i landskabet.

Arkitektur

De første sommerhuse på Fanø blev opført for godt hundrede år siden af lokale bygmestre, der arkitektonisk efterlignede de eksisterende fanøhuse. Dog var der sommerhuse, der blev opført med forbillede i tidens store europæiske stilarter, stilmæssigt samlet under betegnelsen "historicismen".

De fleste af disse sommerhuse anvendes endnu som ferieboliger.

I 1930'erne blev der bygget mange mindre sommerhuse omkring Vesterhavsbadet. Huse i "fanøstil" eller i den moderne "funkisstil" - med tjæret træværk, hvide småsprossede vinduer og paptage. Disse sommerhuses materialevalg, farver og proportioner underordner sig stedets natur og er fortsat smukke.

Igennem 1940'erne, 1950'erne og i 1960'erne blev der opført et stort antal meget forskellige sommerhuse. Mange af husene var præfabrikerede, men der blev også i stor stil opført huse som selvbyggerhuse. Byggerierne skete i den tid

uden nogen egentlig bygningsmæssig regulering. Rindby områdets sommerhuse blev opført i denne periode.

I 1970'erne og 1980'erne begyndte man at opføre store sommerhuse med moderne bekvemmeligheder. Disse huse blev udstyret i stil som helårshuse og blev ofte opført med henblik på udlejning.

Husene blev forskelligt udformet og ikke altid tilpasset til stedet og naturen.

Efter årtusindskiftet er der blevet øget opmærksomhed omkring tilpasning af arkitekturen til det omkringliggende landskab. Husenes proportioner tilpasses bedre omgivelserne på trods af størrelsen. Igen er materialevalget ofte sort træværk, hvide vinduer og tagpap. Husene indrettes nu nærmest som parcelhuse og er oftest forberedt til at kunne anvendes som helårsboliger.

Hvad er god sommerhusarkitektur?

I gennem årene er mange huse blevet ombygget og ikke altid med pietetsfølelse. Uheldige ombygninger kan være meget synlige i områderne og dermed skæmmende for en måske større gruppe af sommerhuse.

Generelt bør man tilstræbe, ved ændringer og udvidelser, at være tro mod husets oprindelige arkitektur og fastholde eksisterende kvaliteter og karakter, såfremt udgangspunktet er pænt. Fanø Kommune, Teknisk Kontor vejleder om disse spørgsmål. Dialog med kommunen bør indgå på et så tidligt tidspunkt som muligt i forbindelse med al nybyggeri eller ændringer af eksisterende forhold.

Hvad er god sommerhusarkitektur?

Fanøs sommerhuse er meget forskellige. Forskelligheden er charmerende, men generelt må

siges, at bygningerne som udgangspunkt skal indpasses i naturen. Husene skal ikke være usynlige, men skal heller ikke tage magten fra det smukke landskab, som byggeriet indgår som en del af.

Husene skal være opført af gedigne materialer, som harmonerer med naturen. Røde mursten eller træ og med tagmaterialer af strå, rød tegl, tagpap, tørv eller mørke eternitplader. Der bør males med jordfarver.

Vigtigt i forhold til arkitekturen er også husets placering på grunden. Klitter, beplantning og verdenshjørner, er væsentlige hensyn, der skal iagttages, så man får glæde af solen på opholds-terrasserne. Husenes proportioner, udseende, facadedisponeringer, vinduer og døres udformning er elementer, der spiller sammen i god arkitektur.

Anbefalinger

Eksisterende arkitekturkvaliteter bør bevares.

Man skal være tro mod husets oprindelige arkitektur, når der bygges om eller renoveres.

Der bør ved ændringer eller tilbygninger tages udgangspunkt i karakteren af det oprindelige hus.

Nybyggeri skal arkitektonisk indpasses i landskabet i forhold til placering, farve- og materialevalg.

Indhent oplysninger og vejledning ved Fanø Kommune, Teknisk Kontor, inden du går igang.

Indpasning i landskabet

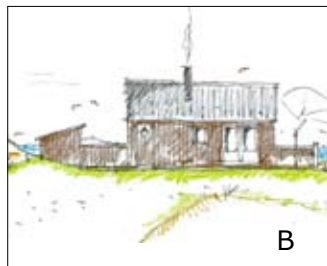
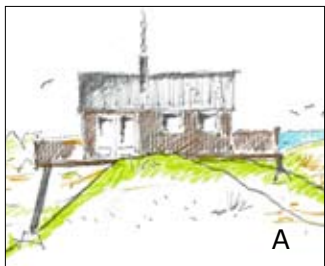
Landskabet og naturen er hele tiden under forandring. Nye sommerhuse bygges på nye grunde, eksisterende sommerhuse bliver udskiftet, udvidet eller der opføres skure, garager og carporte. Etablering af tekniske anlæg som spildevandsanlæg, affaldscontainere eller etablering af stier, som skal føres igennem klitterne og ned til stranden, griber ligeledes ind i landskabet og naturen.

Terrænreguleringer

I flade landskaber med beplantninger er der sjældent behov for terrænreguleringer. Hverken ved etablering af forsænkninger eller kunstige klitter.

Der kan være behov for at lave spildevandsmiler for at dække nødvendige tekniske anlæg. Dette kan hensigtsmæssigt kombineres med terrænreguleringer omkring terrasser og opholdspladser. På de flade områder, er mulighederne for individuelle udformninger af sommerhuset friere, ligesom opholdsarealer med lægivende buske, hegn og træer let lader sig indpasse i naturen. Indtrykket af det flade landskab bør fastholdes, men kan nænsomt suppleres med beplantninger.

I klitlandskabet fremstår nyt byggeri tydeligere,

Tegning A viser dårlig tilpasning til terrænet, mens tegning B viser hensigtsmæssig tilpasning.

De gamle huse lå ofte på toppen af klitterne, men husene var ikke så store, og respekterede klitternes afgrænsninger.

Badesti anlagt med røde teglsten.

idet der sjældent er dækkende beplantning. Derfor bør placeringen og udformning af nye sommerhuse her overvejes nøje og ske med respekt for klitterne, så de fortsat dominerer i området. Huset bør placeres på et fladt område på klittens kant eller imellem to klitter. At placere huset, så naturen ikke lider overlast, er her en vanskelig opgave, men større terrænreguleringer bør absolut undgås.

Et stort hus med fritliggende garage og skur virker anmassende og dominerende på en lille klit. Det samlede bygningsanlæg bør placeres, så klitten og indtrykket af det samlede klitlandskab respekteres. Ligeledes bør bygge-

riet udgøre en helhed og ikke spredes over hele grunden.

Voldanlæg og spildevandsmiler

Oftentimes kan det være fristende at lave kunstige volde omkring et hus for at skabe læ og private rum. Sådanne terrænanlæg bør undgås. Alternativt bør man arbejde med beplantninger som lægivende og skærmende elementer.

I de flade landskaber kan volde i mindre grad være en del af de spildevandsmiler, som er nødvendige at etablere på de enkelte grunde.

Stier

Imellem sommerhusene og ned til stranden løber der afmærkede badestier på tværs af de høje strandklitter. Ofte kan disse stier virke som sår i klitlandskabet, såfremt placeringen og vedligeholdelsen ikke er nænsom.

Stierne er nødvendige for færdslen, men bør behandles og vedligeholdes ensartet.

Ofte fyger badestierne til med sand, og man forsøger på forskellig vis at sikre, de fortsat er synlige.

Terrænreguleringer skal man helst undgå, men når det sker, skal landskabet efter retablering fremstå uden væsentlige ar.

Spildevandsmilien kan være dominerende og bør udformes som en lille klit eller som del af afskærmningen omkring terrassen.

Beplantninger og planteliste

I de flade landskaber er der ofte beplantninger af bjergfyr og hvidgran. I disse områder kan man bevare de bedste af de eksisterende træer, men undlade at nyplante nåletræer, hvilket også gælder for klitområderne. Såfremt der er brug for lægivende beplantninger, bør man overalt bruge stedtypiske løvtræer og buske.

Følgende træarter og buske anbefales anvendt i sommerhusområderne efter en konkret vurdering:

Birk, Eg, El, Løn, Narv, Pil og Røn
Bukketorn, Hvidtjørn, Sandtorn, Slåen, Æblerose og Klitrose.

Træerne kan plantes solitært eller i grupper. Eg er velegnet til pur og buskene skal stå i grupper.

Anbefalinger

Der bør i klitlandskabet ikke foretages terrænændringer, uden der foreligger konsekvensvurdering.

Terrænreguleringer skal være så nænsomme som muligt og tage hensyn til helhedsindtrykket i landskabet.

Der bør ikke plantes flere nåletræer i sommerhusområderne, men udelukkende løvfældende træer og buske, der bør holdes nede i passende højde.

Rosen Rosa Rogusa bør ikke anvendes i sommerhusområderne.

Badestierne bør fremstå i sand og sikres med halm og stedtypiske planter som almindelig marhalm.

Egentlige naturstier kan sikres med træflis. Belægningsmaterialer som betonfliser, gamle mursten og granitskærver i enhver form må frarådes på det kraftigste overalt i sommerhusområderne. Dette gælder også til indkørsler og lignende steder. Stabilgrus eller stenmel i sandets farve bør anvendes, når et stort slid nødvendiggør en fast belægning.

Stakitter, hegn, belægninger, småskure m.v.

Det er i dag nødvendigt, også i sommerhusområderne, at opstille udstyr langs veje og indkørsler til renovation, post og genbrugssortering mm. Også teknisk udstyr på private arealer, præger områderne, eksempelvis antenner, paraboler, lampestandere, legeredskaber, forskellige skulpturer samt design opstillet til pynt. Endvidere bygges der skure til cykler og redskaber, garager og carporte. Ikke alt er indpasset til naturen eller omgivelserne, og ofte bliver de supplerende bygninger placeret alt for spredt på grundene.

Teknisk udstyr og postkasser

Affaldsspande eller affaldssække skæmmer og bør placeres, så de ikke er synlige. De bør opstilles bag en afskærmning af malede brædder, gerne i samme farve som sommerhuset. Færdigfabrikerede træbokse til affaldssække bør også males.

Postkasser bør i farve og placering være så diskrete som muligt, og de kan med fordel placeres sammen med affaldsordningen. Der må ikke anvendes signalfarver.

Teknisk udstyr kan være meget dominerende, og det er derfor vigtigt, at være bevidst om placeringen og farvesætningen.

Stakitter og hegn

Kun i meget begrænset omfang bør man anvende stakitter eller hegn. En lukket afskærmning omkring terrassen kan være praktisk, men generelt bør sommerhusparcellen "gå i et med naturen".

Såfremt man vil afskærme ind til private områder, kan det gøres med beplantninger. Dog bør man være varsom med beplantninger i klitområderne, her må man begrænse sig til et hegn omkring terrassen. Pigtrådshegn, tovværk og lignende bør ikke forekomme.

Hvor der er nødvendigt med faste hegn, bør disse fremstå i mørke farver og lavet i træ.

Redskabsskure, carporte og garager

De nuværende redskabsskure ligger ofte som små selvstændige bygninger løsrevet fra hovedhuset, hvilket kan virke meget rodet på grunden. Især hvis skuret ikke har samme karakter som hovedhuset.

Principielt bør skuret være en integreret del af sommerhuset. Alternativt bør udhuset være opført som en lille bygning i træ, med tagpap og lister på taget. Skure bør være malet i hovedhusets farve eller med jordfarver.

Selvstændigt beliggende carporte eller garager bør undgås. Garager bør sammenbygges med hovedhuset, men kan det ikke lade sig gøre, bør bygningen opføres som en let carport, der indpasses ydmygt i naturen. Ligeledes må det anbefales, at der anvendes tagpap på taget og ikke plastplader eller reflekterende metalplader. Placeringen bør tage størst mulig hensyn til omgivelserne.

Massive hegn og stakitter harmonerer ikke altid med Fanøs natur. Såfremt der er behov for et fast hegn, bør det males i mørke jordfarver.

Belægninger

Private veje, indkørsler og stier bør fremstå så enkle som muligt og principielt blot være en del af sommerhusets friarealer - bestående af uklippet græs og stabilgrus. Såfremt der er behov for belægning for kørestolsbrugere, bør man overveje stenmel, som kan køres helt fast. Alternativt må man acceptere en smal flisebelægning med små sten, der fører frem til huset. Omkring husene kan piksten, strandsten eller små betonsten anvendes som gang- og terrassebelægning. Græsarealerne bør ikke klippes.

Legeredskaber mm.

Det er helt berettiget at bruge forskellige legeredskaber så som gynger og vipper til børnene. Redskaberne bør dog være lavet i træ eller galvaniseret jern og ikke i farvede plastmaterialer, som er meget skæmmende på naturgrundene.

Såfremt man alligevel vil bruge plastikredskaber, bør de fjernes om vinteren, og når de ikke bruges. Legeredskaber eller "kunst" i form af stensculpturer udformet som fugle, bjørne eller springvand er fremmedartede i Fanøs natur.

Garager, carporte, skure mm. bør så vidt muligt samles omkring sommerhuset og ikke spredes på grunden.

Paraboler og antenner

Tekniske installationer bør placeres så diskret som muligt, helst så de ikke kan ses fra offentlig sti eller vej. Hvor der er mulighed for tilslutning til fælles antenneanlæg, bør dette ske.

Legeredskaber bør ikke være i plast, som ofte har signal farver. Legeredskabernes farver skal harmonere med naturens farver.

Et gammelt udhus med tørv på taget i farver og materialer som passer til stedet. Måtte gerne være placeret nærmere sommerhuset.

Stensculpturer og kunst hører generelt ikke til i naturen og i sommerhusområderne. Paraboler og teknisk udstyr bør være skjult i beplantningen.

Anbefalinger

Udstyr til renovation, genbrug og post skal placeres så diskret som muligt, og eventuelle afskærmninger bør laves i træ, der skal males i sommerhusets farve eller mørke jordfarver.

Skure, garager mm. bør så vidt muligt sammenbygges med sommerhuset, så parcellen friholdes for spredt bebyggelse.

Der bør ikke etableres stakitter og plankeværker, ligesom der ikke bør anvendes pigtråd, tovværk og lignende.

Nødvendige tilbygninger skal arkitektonisk harmonere med det oprindelige sommerhus.

Belægninger bør overalt laves i materialer, der i karakter og farver naturligt harmonerer med Fanøs natur. Der bør ikke bruges granit-skærver eller lignende nogen steder.

Paraboler og antenner bør ikke være synlige fra veje eller stier. Hvor det er muligt anbefales tilslutning til fælles antenneanlæg.

Har du grene og ris, kan du låne en flismaskine hos Fanø Kommune og udnytte flisen til sikring af stierne.

Materialer og farver

God arkitektur i sommerhusområderne handler også om anvendelse af smukke bygningsmaterialer, som kan bidrage til oplevelsen af Fanøs natur.

Hvide betonmursten, blanke stålplader, plastik og dominerende signalfarver harmonerer ikke med øens landskab.

For 50 år siden var der, i forhold til byggematerialer, kun begrænsede valgmuligheder, men i dag er der et utal, som indebærer store faldgruber.

Udgangspunktet må være, at der bør vælges materialer og farver, som er robuste, holdbare og patinerer pænt i det hårde vesterhavsklima. Generelt kan siges, at kontraster mellem naturens farver og sommerhusenes farvetoner bør undgås.

Facader

Facader kan eksempelvis opføres i mursten eller træ. De ældste huse er oftest bygget i mursten, men hurtigt kom tjærebehandlede eller malede træbeklædninger til.

Træbeklædningen skal passe til husets arki-

tektur. Der kan dog bruges mange forskellige former - høvlede og pløjede brædder, ru klinkebeklædning, brædder opsat "en på to" eller blokhusbrædder.

Facader af mursten er forholdsvis vedligeholdelsesfrie, hvorimod facader i træværk kræver jævnlig overfladebehandling med maling, tjære eller imprægneringsvæske.

Træbranchens Oplysningsråd, Kulturarvsstyrelsen m.fl. giver gode råd om den rigtige behandling af træværk.

Tage

Sommerhusenes tage bør i farve og glans være afdæmpede. Endvidere skal der bruges materialer, som harmonerer med husenes arkitektur, nabobebyggelserne og den omgivende natur. Glaserede tagsten, betontagsten eller stålplader hører generelt ikke hjemme i sommerhusområderne. Tørv er smukt som tagmateriale, men sart i det hårde vejr.

Vinduer

Der kan bruges mange typer af vinduer. Vigtigst er, at formater, karakter og materialer passer til huset og naturen. Overflader bør være malede og ikke fremstå blanke.

Farver

Der bør ikke anvendes meget lyse eller dominerende signalfarver farver, som stikker i øjnene. Mørke jordfarver er normalt et godt valg. I beplantede områder kan man også anvende afvigende farver som svenskrød og mørkeblå nuancer, hvis de afstemmes med naturens skala. Hvid maling passer fint til vinduer, men ikke til facaderne da farven er for afvigende i naturen.

Samspillet mellem smukke materialer som sortmalet træ, tagpap, glas hvor naturen kan spejle sig, hvide rammer og karme op imod den blå himmel er et fint eksempel på, hvordan disse elementer i fællesskab betyder meget for den samlede oplevelse af god arkitektur.

Jordfarver passer bedst til Fanøs naturens sarte farveskala. Hvidt er smukt til vinduer, men passer ikke til facader. Paletten viser en række eksempler, som i de konkrete situationer kan varieres.

Anbefalinger

For at fastholde de eksisterende kvaliteter bør man anvende traditionelle arbejdsmetoder ved renoveringer og ombygninger af ældre sommerhuse.

Materialer og farver, der passer til Fanøs sarte farveskala, bør anvendes. Disse farver kamuflerer bedst sommerhuset i landskabet.

Alle, ikke murede facader, bør være malede.

Som tagmateriale bør man anvende strå, rød tegl, tagpap, tørv eller mørke eternitplader.

Vindskeder bør være malede, men ikke i dominerende signalfarver.

Love og lokalplaner

Med denne vejledning har det været grundejerforeningernes ønske at skabe dialog og oplysning om de naturmæssige og arkitektoniske værdier i sommerhusområderne på Fanø. Ligeledes har det været hensigten at skabe opmærksomhed omkring en række love og planer, som foreligger for regulering af kysterne og sommerhusområdernes udvikling.

Man skal særligt iagttage følgende love mm.:

- Lov om planlægning
- Lov om sommerhuse og camping
- Lov om naturbeskyttelse
- Byggeloven

Desuden indeholder Fanø Kommunes Kommuneplan og kommuneplanens rammedel retningslinier for byggeri i sommerhusområderne.

Endvidere er der gennem årene vedtaget en række lokalplaner for områderne, som indeholder særlige retningslinier og bestemmelser. Lokalplanerne skal være i overensstemmelse med kommuneplanens rammedel, og fastlægge konkrete bestemmelser for et afgrænset sommerhusområde. Det kan være om byggefelter, bygningshøjder, terrænreguleringer, farve- og materialevalg.

Grundejerforeningerne kan i lokalplaner tildeles kompetence til at administrere nogle af planernes retningslinier.

De mange love og bestemmelser gør det ofte svært at finde ud af, hvad man må og ikke må i sommerhusområderne. Derfor er det en god idé - i hvert enkelt tilfælde - at rette henvendelse til:

Fanø Kommune, Teknisk Kontor
Skolevej 5-7, Nordby, 6720 Fanø

Alle gældende lokalplaner og Fanøs kommuneplan kan ses på www.fanoedk.dk

Andre kilder:

Der er udgivet flere vejledninger om vedligeholdelse af træværk, facader og tage. Disse vejledninger kan bl.a. findes på Kulturarvsstyrelsens hjemmeside www.kulturarv.dk og på Træbranchens Oplysningsråds hjemmeside www.top.dk. Der er desuden udgivet en lang række bøger om god arkitektur. Det er værd at gå på opdagelse på bibliotekernes hylder!

Endelig kan der findes inspiration i Fanø Kommuneatlas, bøgerne "Huse i Nordby på Fanø" I og II samt "Gamle huse i Sønderho".

Anbefalinger

Vær sikker på at have lovgrundlaget i orden inden du går i gang.

Undersøg om der er servitutter, lokalplaner mm. tinglyst på din ejendom.

Kontakt Fanø Kommune, Teknisk Kontor inden du starter.

Benyt dig af de inspirationsmuligheder der findes i andre vejledninger, foldere og litteratur.

Benyt dig af følgende på nettet:

- Naturen må gerne betrædes - men træd varsomt!

www.skovognatur.dk/Udgivelser/Foldere/Naturen_maa_gerne.htm

Vandretursfoldere:

www.skovognatur.dk/Udgivelser/Vandretursfoldere

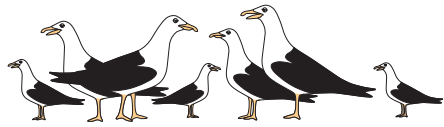
- Regler for færdsel i naturen:

www.skovognatur.dk/Ud/Adgang/Faerdsel

- Med hund i Naturen:

www.skovognatur.dk/Udgivelser/Hundefoldere/hund.htm

En stærk finansieringspartner

Fanø Sparekasse

75 16 25 66

www.fanoespk.dk

Fanø Sparekasses hovedkontor i Hovedgaden.

Fanø er til turister, men naturligvis også til fastboende. Og de stiller helt samme krav til deres pengeinstitut som alle andre; full-service med konkurrencedygtige produkter og rådgivning på højeste niveau.

Derfor har Fanø Sparekasse siden 1869 været øens lokale pengeinstitut. Konstant været lige så professionel og dygtig som andre i branchen.

Nøgleordet er selvstændighed for øen og for sparekassen.

Udfordringen er at være aktive medspillere i lokalsamfundet.

Sparekassens idégrundlag fastslår, at vi skal være lokalt engagerede og fremme ny udvikling og sunde projekter. Og vi vil meget mere end det!

At sikre Fanø Sparekasse som et selvstændigt pengeinstitut kræver ikke alene stærk lokal opbakning, men også loyalitet og kunderelationer, der rækker langt ind i fastlandet. Eksempelvis er hen imod en fjerdedel af vore faste kunder bosat rundt om over hele Danmark, endda på Bornholm.

Mange unge forlader øen for at uddanne sig andre steder, men de fastholder Fanø Sparekasse som primær pengeinstitut. Fanø kaldes populært en magnet i turistsammenhæng. Vi i sparekassen føler også denne tiltrækningskraft, fordi vi i dag naturligt bliver tilvalgt blandt det stigende antal kunder, der foretrækker et lokalt, selvstændigt pengeinstitut.

Direktør Freddy Christensen

Et netværk af stærke samarbejdspartnere...

Fanøs boligmasse er varierende med gamle og nye huse, fritidshuse og ejerlejligheder. Forskelligheden stiller krav til rådgivning og finansiering, der bliver styrket i samarbejdet med Totalkredit.

DLR
Kredit ^{A/S}

Sparekassens muligheder for at yde lån til forskelligt erhverv kompletteres af DLR Kredit A/S.

Sparinvest

Mange byder sig til. Men landets eneste reelt uafhængige udbyder af opsparingsprodukter er ganske enkelt Sparinvest.

privatSIKRING

Når du ønsker at samle tingene på ét sted, hører forsikringerne med. Sparekassen samarbejder her med PrivatSIKRING.

Notater

Husk at være opmærksom på!

